

Проект рішення

Про затвердження Програми
поводження з твердими побутовими
відходами в м.Новгородівка
на 2018- 2020 рр.

З метою впровадження роздільного збирання побутових відходів та забезпеченню повного збирання, перевезення, сортування, переробки, утилізації, знешкодження та захоронення відходів і обмеження їх шкідливого впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я мешканців м.Новгородівка, згідно з Законами України «Про відходи», «Про охорону навколишнього природного середовища», керуючись пунктом 22 частини I статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування» Новгородівська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму поведження з твердими побутовими відходами у м.Новгородівка на 2018–2020 рр. (додаються).
2. Затвердити заходи по виконанню Програми на 2018-2020 роки (додаються).
3. Міському фінансовому управлінню (Коломієць) при формуванні міського бюджету передбачити кошти на виконання заходів даної Програми.
4. Координацію виконання даного рішення покласти на постійну комісію з питань комунальної власності, житлово-комунального господарства, містобудування, благоустрою, транспорту і зв'язку, земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища, адміністративно-територіального устрою (Лукіна) та управління міського господарства Новгородівської міської ради (Куліш).
5. Контроль за виконанням даного рішення залишаю за собою.

Міський голова

Л.М.Білецька

Затвердити рішення
міської ради

ПРОГРАМА
поводження з твердими побутовими відходами
у м.Новогродівка на 2018 – 2020 рр.

ВСТУП

В Україні протягом останніх років продовжується тенденція щодо накопичення відходів, як у промисловому, так і в побутовому секторах, не є виключенням і місто Новгородівка. Заходи, які вживаються для запобігання їх утворення недостатні, що загрожує не тільки поглибленням екологічної кризи, а й загостренням соціально-економічної ситуації в цілому. Звідси – необхідність подальшого удосконалення і розвитку з урахуванням вітчизняного та світового досвіду всієї правової, нормативно-методичної та економічної системи поводження з відходами.

Проблема поводження з твердими побутовими відходами (надалі - ТПВ) має розглядатися, як один з визначальних факторів екологічної безпеки, а в плані вибору пріоритетів виходити з оцінки, як ресурсного джерела та екологічно небезпечного чинника.

З точки зору екології, відходи є важливим місцевим фактором забруднення та основним джерелом довготривалої негативної дії на довкілля. Низький рівень використання відходів для переробки призводить до накопичення їх у навколишньому природному середовищі і спричиняє його забруднення.

Найбільшої гостроти набула проблема твердих побутових відходів, пов'язана, насамперед, з їх збиранням, сортуванням і знешкодженням чи утилізацією. Зорієнтованість винятково на вивезення та захоронення відходів ніколи не забезпечувала і не може забезпечувати необхідну нейтралізацію їх шкідливого впливу на навколишнє середовище. З упровадженням нових технологій у переробній і харчовій галузях виробництва їх морфологічний склад суттєво змінився. Основна частка відходів, що вивозяться на полігони, є потенційним ресурсом, який може бути використаний, як вторинна сировина.

Міська програма з поводження з твердими побутовими відходами на 2018-2020 роки (надалі – Програма) спрямована на розв'язання ключових екологічних проблем, пов'язаних з неефективним поводженням з відходами, зменшення накопичення відходів у місцях їх складування, забезпечення повторного використання відходів, а також створення системи комплексного управління твердими побутовими відходами з максимальним вилученням вторинної сировини.

2. Необхідність обґрунтування доцільності розроблення Програми

Особлива увага в Програмі приділяється поводженню з твердими побутовими відходами (ТПВ), які в подальшому мають стати джерелом «корисних копалин». Кожен мешканець повинен здійснювати часткове сортування своїх побутових відходів. Тому у місті потрібно створити широкую систему сортування та утилізації всіх можливих відходів і забезпечити безпечне для природного середовища складування залишків життєдіяльності.

Сфера дії Програми – процеси, спрямовані на зменшення обсягів захоронення відходів, які неможливо переробити. Всі інші відходи, що можливо використати, як вторинну сировину, після збирання, сортування, перевезення, досортування повинні відправлятися на переробку.

Ефективне вирішення комплексу питань, пов'язаних з санітарною очисткою території міста Новгородівка, можливе лише за умови визначення основних напрямів та розв'язання основних завдань з реалізації політики у сфері санітарної очистки території міста та роздільного збору твердих побутових відходів.

Програма поводження з твердими побутовими відходами на 2018-2020 роки у м.Новгородівка розроблено на виконання основних положень Національної стратегії поводження з твердими побутовими відходами в Україні.

Доцільністю розроблення програми є:

- недостатня кількість сучасних контейнерів для збору побутових відходів;
- відсутність сучасних ефективних технологій перероблення та утилізації твердих побутових відходів;
- відсутність в м.Новгородівка сміттесортувальної лінії;
- велика кількість захоронення побутових відходів на території міського полігону та необхідність зменшення навантаження на нього;
- відсутність у м.Новгородівка системи роздільного збору побутових відходів;
- низький рівень використання побутових відходів, як вторинної сировини;
- відсутність забезпечення системи роздільного збору відходів від населення та сортування на спеціальних лініях;
- недостатній рівень екологічної освіти, виховання та свідомості населення м.Новгородівка;
- низький рівень участі громадськості у сфері поводження з відходами.

Основна мета та завдання Програми

Стратегічною метою Програми поводження з твердими побутовими відходами міста Новгородівка є стовідсоткове залучення населення до роздільного збору ТПВ, доведення рівня екологічної освіти, виховання та свідомості мешканців міста до Європейського, а також ліквідація стихійних сміттєзвалищ на території міста.

Метою Програми поводження з побутовими відходами міста Новгородівка є створення умов, що сприятимуть забезпеченню повного збирання, сортування, перевезення, утилізації, знешкодження та захоронення побутових відходів і обмеження їх шкідливого впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я людей, зменшення негативного впливу полігону по захороненню ТПВ на навколишнє природне середовище.

В зв'язку з тим, що велика кількість контейнерів застарілого зразка, які не відповідають технологічним, санітарно-епідеміологічним та екологічним вимогам, гострою постала проблема нового підходу до збирання відходів.

З метою створення умов, що сприятимуть забезпеченню повного збирання, перевезення, утилізації, знешкодження та захоронення побутових відходів і обмеження їх шкідливого впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я мешканців міста, передбачається розв'язати такі основні завдання:

- зменшити обсяги захоронення побутових відходів шляхом впровадження нових сучасних вискоелективних методів їх збирання, перевезення, зберігання, переробки, утилізації та знешкодження, а також придбання та встановлення сміттесортувальної станції, яка дасть можливість зменшити об'єми побутових відходів та надходження додаткових коштів до бюджету м.Новгородівка за рахунок використання вторинної сировини;
- забезпечити сприятливі умови для залучення інвестицій;
- впровадження поетапної системи роздільного збору окремих компонентів побутових відходів та впровадження механізованого сортування побутових відходів з вилученням ресурсоцінних компонентів;
- придбати та впровадити нове обладнання, устаткування та техніку у сфері поводження з побутовими відходами, а також поліпшити, за рахунок місцевого бюджету, спонсорських коштів та коштів перевізників твердих побутових відходів, стан сміттєзбірних майданчиків та під'їзних доріг до них;
- посилити роботу з мешканцями приватного сектору, підприємствами, організаціями по укладенню договорів на вивезення побутових відходів;
- зменшення кількості стихійних сміттєзвалищ в межах міста Новгородівка.

Шляхи та термін реалізації Програми

Затверджена та погоджена схема санітарної очистки території міста та поводження з побутовими відходами, графіки вивезення твердих побутових відходів від житлової забудови, чітко визначені та закріплені відповідно до рішень конкурсної комісії, території міста для вивезення побутових відходів від житлових будинків ОСББ, відомчої належності та приватної житлової забудови.

Крім того, розроблені маршрути руху транспортних засобів перевізником по вивезенню твердих побутових відходів. Всього для санітарної очистки міста перевізником ТПВ використовується 3 одиниць транспортних засобів та 157 штук сміттєзбірних контейнерів. Збирання ТПВ перевізником здійснюється не лише за контейнерною, але й за безконтейнерною системою.

Необхідним і обов'язковим елементом Програми є участь в її реалізації мешканців міста Новогродівка – всіх утворювачів ТПВ.

Реалізація програми відбуватиметься наступним чином			
№ п/п	Заходи	Одиниць	Термін реалізації
1	2	3	4
1	Виготовлення та встановлення антивандальних сміттєзбірних контейнерів	36	2018-2020 роки
2	Інформаційна підтримка проекту засобами масової інформації (газети, ЗОШ, сайт Новогродівської міської ради, сайт 06237)		2018 рік
3	Поліпшення благоустрою міста шляхом облаштування сміттєзбірних майданчиків, що не відповідають санітарним нормам	При потребі	2018-2020 роки
4	Виготовлення проектної документації на роботи з будівництва (встановлення) сортувальної лінії (I черга)	1	2019 рік

3. Характеристика полігону по складуванню твердих побутових відходів та кількісна і якісна характеристика відходів

В північно-західній частині міста знаходиться полігон для складування твердих побутових відходів (далі – ТПВ). Державний акт на право постійного користування земельною ділянкою серія ЯЯ №058531. Площа 9,8 га, наповнення складає 65%.

Відсутній санітарно-технічний паспорт на міське сміттєзвалище. Звалище не огорожено та під'їзні шляхи не мають твердого покриття. Сортування відходів не проводиться, відсутні переносні сітчасті огорожі для затримання легких (летючих) фракцій відходів.

На полігоні проводиться захоронення відходів 4 класу небезпеки від населення міста і підприємств усіх форм власності.

Щороку на міському полігоні ТПВ захоронюється біля 25,0 тис. куб. метрів відходів.

Організація робіт на полігоні передбачає карткове складування ТПВ. Використовується технологія розрівнювання і ущільнення відходів, що досягається багаторазовим проходженням бульдозерів по шару ТПВ висотою не більше 0,5 м, що дає змогу зменшити об'єм відходів в 3,7 рази.

Доставка твердих побутових відходів на полігон здійснюється переважно спеціалізованими сміттєвозами, самоскидами та інколи - тракторами з причепами.

Походження, кількісна та якісна характеристика відходів:

Джерела надходження відходів :

- відходи від багатоповерхової забудови – біля 45 %;
- відходи від приватної житлової забудови – біля 35 %;
- відходи від комерційних та інших суб'єктів господарювання – біля 20 %;

4. Роздільний збір відходів

Тверді побутові відходи містять ресурсоцінні компоненти і є потенційним енергетичним джерелом, тому нераціонально, як з економічної, так і з екологічної точок зору, здійснювати захоронення на полігоні ресурсоцінну сировину, придатну для вторинного використання. При цьому ТПВ забруднюють навколишнє природне середовище в межах міста і поза ним, а також створюють санітарно-гігієнічну та епідеміологічну небезпеку.

Практичний досвід перероблення твердих побутових відходів показує, що не існує якогось одного універсального методу роздільного збирання, що задовольняє сучасним вимогам економіки і ресурсозбереження. Конкретно для кожного регіону і населеного пункту метод збирання та перероблення ТПВ обирається, виходячи з місцевих умов:

- складу і властивостей ТПВ, зміни за сезонами року;
- річних обсягів утворення відходів;
- кліматичних умов;
- потреби в органічних добривах, енергетичних ресурсах і вторинній сировині;
- економічних факторів.

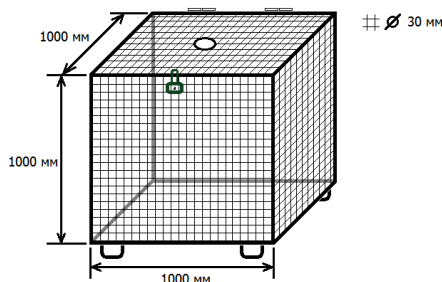
План заходів щодо поводження з твердими побутовими відходами в м.Новоградівка ґрунтується на визначенні основних потоків відходів, оцінці наявних варіантів.

Організація роздільного збирання окремих компонентів побутових відходів за контейнерною схемою має впроваджуватись в нашому місті шляхом створення належних умов роботи комунального підприємства.

Впровадження роздільного збору відходів на вологу та суху фракцію збільшує процент виходу сухих ресурсоцінних компонентів, які можна використовувати, як вторинну сировину у різних галузях виробництва. Відповідно зменшується частка відходів, що захоронюється на полігоні. Такий підхід в управлінні відходами дозволить зменшити навантаження на полігон на 50-60%.

На території нашого міста під час впровадження Програми поводження з твердими побутовими відходами планується використання сміттєзбірних контейнерів виконаних з металевої сітки. Два типи приймальних отворів на контейнерах передбачають їх використання, як у місцях масового скупчення населення, так і на прибудинкових територіях. Спеціальні кришки не дають змоги відкривати їх та розсипати відходи. Легка конструкція дозволяє встановлювати контейнери у будь яких місцях міста.

Контейнер розміром: висота – 1м, довжина – 1м, ширина – 1м

Технологічна схема роздільного збору ТПВ

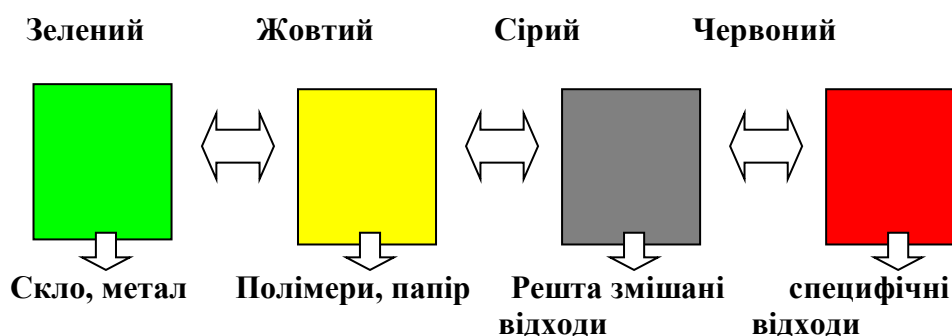
Розміщення сміттєзбірних контейнерів для роздільного збору ТПВ планується в центральній території міста.

На першому етапі впровадження програми планується встановити контейнери для збору ПЕТ, з подальшим встановленням контейнерів для збору паперу, скла, полімерів, органічних відходів та специфічних відходів.

№ п/п	Колір контейнеру	Означення та спосіб застосування
1	2	3
1	Зелений	Для збору ресурсоцінних компонентів «Скла, металу», окрім харчових та інших відходів, що легко загнивають.
2	Жовтий	Для збору ресурсоцінних компонентів «Полімери, папір», окрім харчових та інших відходів, що легко загнивають.
3	Сірий	Контейнер, який призначений для збирання решти змішаних відходів, в тому числі харчових та інших відходів, які легко загнивають.
4	Червоний	Для небезпечних відходів, а саме специфічні відходи лікувально-профілактичних установ, енергозберігаючі лампи, термометри(ртутні), відпрацьовані паливно-мастильні матеріали, автомобільні шини, акумулятори, відпрацьоване електричне та електронне обладнання та інші небезпечні відходи, які потребують обов'язкової утилізації відповідно до законодавства.

При застосуванні вказаної схеми рекомендовано передбачити централізоване перевезення зібраних окремо у контейнерах ресурсоцінних компонентів на полігон із захоронення побутових відходів для проведення на його території досортування. Роздільне збирання ТПВ за наведеною схемою є рекомендованим у разі, коли відсутності точки збуту компосту, а тому не планується роздільне збирання харчових відходів.

Впровадження роздільного збору ТПВ під час дії програми

Зібрані ресурсоцінні компоненти відходів перевозяться на відповідну визначену територію для проведення досортування з метою повторного перероблення та використання.

Зібрані в червоний контейнер небезпечні відходи передаються споживачами та виконавцями послуг з вивезення побутових відходів спеціалізованим підприємствам, що одержали ліцензії на здійснення операцій у сфері поводження з небезпечними відходами.

5.Встановлення сортувальної лінії з відбором вторинної сировини

Сортувальна лінія з відбором вторинної сировини є інфраструктурним елементом, що встановлюється на полігонах, або на окремо побудованих заводах та забезпечує подрібнення і сортування відходів, таких як: побутове сміття, змішані відходи, будівельні відходи, органічні і неорганічні відходи, макулатуру, полімери, з метою їх наступного вторинного використання і утилізації.

До основних плюсів будівництва сортувальної лінії, можна віднести створення нових робочих місць, зменшення навантаження на існуючий полігон по захороненню ТПВ, видалення та сортування вже захороненого сміття, зменшення екологічного впливу полігону на навколишнє природне середовище.

Технічне забезпечення

Статті витрат	Ціна однієї одиниці, грн.	Загальна кількість до закупівлі, шт.	Загальна вартість, грн.
Проектні роботи на будівництво (встановлення) сортувальної лінії з відбором вторинної сировини)	350000,0	1	350000,0
Загальні інвестиції			

6. Поліпшення благоустрою міста шляхом облаштування сміттєзбірних майданчиків контейнерами для роздільного збору сміття.

Дана Програма передбачає проект покращення екологічного та санітарного стану вулиць за рахунок облаштування (огороження, асфальтування, бетонування) сміттєзбірних майданчиків.

Встановлення на сміттєзбірних майданчиках додаткових контейнерів об'ємом 1 м³ виготовлені з металевої сітки, призначені для певного виду сміття (скло, метал, полімери, папір) зелений, жовтий.

Технологія збору та утилізації відходів, зібраних у контейнери і є роздільним збором ТПВ. На першому етапі на території міста Новгородівка пропонується роздільно збирати відходи ПЕТ, в подальшому скло, метал, інші полімери, папір.

Для роз'яснення і виховання культури населення щодо поводження з відходами, в місті планується залучення засобів масової інформації, громадських організацій, стосовно висвітлення технічної та екологічної реалізації Програми, а також введення в загальноосвітніх навчальних закладах тематичних занять по необхідності і правилам роздільного збирання сміття із залученням волонтерського руху не байдужих до існуючої проблеми громадян.

Інформаційна підтримка проекту «Роздільний збір» міською владою протягом 3-х років реалізації програми

Статті витрат	Загальна кількість прим., шт.	Загальна вартість, грн.
Поліграфія	5000	30000,00
Загальні інвестиції	5000	30000,00

7. Рекомендовані обсяги фінансування на весь період реалізації заходів Програми та очікувані результати

Фінансування заходів програми планується здійснити за рахунок:

- місцевого бюджету;
- грантових проектів;
- інвестиційної складової;
- інших джерел, не заборонених законодавством, на засадах дольової участі у проектах.

Впровадження комплексної програми поводження з твердими побутовими відходами до 2020 року побудувати у м.Новгородівка систему управління відходами, що дасть змогу:

- зменшити долю відходів, що підлягають захороненню на полігоні, з сьогоднішніх 100% до 40%;
- заощадити до 20% енергоресурсів, що сьогодні витрачаються комунальними підприємствами при роботі з ТПВ;
- зменшити шкідливий вплив побутових відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини;
- покращити санітарний стан вулиць м.Новгородівка за рахунок збільшення кількості контейнерів європейського зразка;
- ліквідувати стихійні звалища великогабаритних відходів в дворах та на околицях міста;
- оптимізувати маршрути та графіки роботи сміттєвозів;
- підвищити культуру населення в місті по поводженню з відходами.